

Imię i nazwisko

Grupa A

Test ćwiczeniowy nr 4 dla klasy 8

Tekst do zadań 1.–7.

Żona modna (fragment)

Przyszło do intercyzy. Punkt pierwszy: że w mieście
Jejmość przy doskonałej francuskiej niewieście,
Co lepiej (bo Francuzka) potrafi ratować,
Będzie mieszkać, ilekroć trafi się chorować.
Punkt drugi: chociaż zdrowa czas na wsi przesiedzi,
Co zima jednak miasto stołeczne odwiedzi.
Punkt trzeci: będzie miała swój ekwipaż¹ własny.
Punkt czwarty: dom się najmie wygodny, nieciasny,
To jest apartamenta paradne dla gości,
Jeden z tyłu dla męża, z przodu dla jejmości.
Punkt piąty: a broń Boże! — Zląkłem się. A czego?
»Trafia się — rzekli krewni — że z zdania wspólnego
Albo się węzeł przerwie, albo się rozłączy!«
»Jaki węzeł?« »Małżeński«. Rzekłem: »Ten śmierć kończy«.
Rozśmieli się z wieśniackiej przytomni prostoty.
I tak płacąc wolnością niewczesne zaloty,
Po zwyczajnych obrządkach rzecz poprzedzających
Jestem wpisany w bractwo braci żałujących.
Wyjeżdżamy do domu. [...]
Wysiadła, a z nią suczka i kotka, i myszka;
Odepchnęła starego szafarza Franciszka,
Łzy mu w oczach stanęły, jam westchnął. W drzwi wchodzi.
[...]
»Gdzie sala?« »Tu jadamy«. »Kto widział tak jadać!
Mała izba, czterdziestu nie może tu siadać«.
Aż się wezdrgnął Franciszek, skoro to wyrzekła,
A klucznica natychmiast ze strachu uciekła.
Jam zostałem. Idziem dalej. »Tu pokój sypialny«.
»A pokój do bawienia?« »Tam gdzie i jadalny«.
»To być nigdy nie może! A gabinet?« »Dalej.
Ten będzie dla waćpani, a tu będziem spali«.
»Spali? Proszę, mospanie, do swoich pokojów.
Ja muszę mieć osobne od spania, od strojów,
Od książek, od muzyki, od zabaw prywatnych,
Dla panien pokojowych, dla służebnic płatnych.[...]
Uciekłem, jak się jejmość rozpoczęła zżymać,
Już też więcej nie mogłem tych bajek wytrzymać.
Uciekłem. Jejmość w rządy. [...]
Zgoła przeszedł mój domek warszawskie pałace,
A ja w kącie nieborak, jak płaczę, tak płaczę.

¹ekwipaż daw. – lekki, luksusowy pojazd konny

Źródło: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/satyry-czesc-pierwsza-zona-modna.html> [dostęp: 13.02.2019]

1. Autorem powyższego utworu jest:

- A. Adam Mickiewicz.
- B. Jan Kochanowski.
- C. Ignacy Krasicki.
- D. Henryk Sienkiewicz.

2. Oceń prawdziwość wypowiedzeń. Zaznacz F przy zdaniu fałszywym.

1.	Intercyza zakładała, że żona Piotra będzie podczas choroby pod opieką Francuzki.	F
2.	Żona, według ustaleń, miała spędzać lato w mieście.	F
3.	Intercyza zakładała, że żona otrzyma swój powóz.	F
4.	Według ustaleń przed ślubem małżeństwo miało wynająć wygodny dom.	F

3. Zdanie *Jestem wpisany w bractwo braci żałujących* oznacza, że mąż:

- A. nie jest zadowolony z intercyzy.
- B. wątpi w trwałość swojego małżeństwa.
- C. ma wyrzuty sumienia.
- D. ubolewa nad zmianą stanu cywilnego.

4. Wypisz z utworu przykład mowy niezależnej.

5. Wybierz odpowiednie uzupełnienie zdania spośród A lub B i je dokończ.

Wyraz *klucznica* pochodzi od wyrazu **A.** klucznik/ **B.** klucz i został stworzony za pomocą formantu:

6. Dlaczego żona nie jest zadowolona z pomieszczeń w domu? Odpowiedź zapisz za pomocą zdania podrzędnie złożonego.

7. Uzupełnij zdanie. Wybierz odpowiedź spośród A lub B oraz spośród 1 lub 2.

W zdaniu *Już też więcej nie mogłem tych bajek wytrzymać.* podkreślony wyraz oznacza

A.	kłamstwa,	które	1.	wypowiada mąż, opisując zalety żony.
B.	wymysły,		2.	wypowiada żona, oglądając dom.

Tekst do zadań 8.–16.

Katarzyna Wężyk, Maria Skłodowska-Curie: nic jej nie złamało (fragment artykułu publicystycznego)

W 2018 roku w plebiscycie BBC Maria Skłodowska-Curie została uznana za kobietę, która najbardziej wpłynęła na historię świata.

[...] Urodziła się w czasach, kiedy jedyną drogą życiową dla przedstawicielek jej klasy było małżeństwo i macierzyństwo, znakomita większość uniwersytetów przyjmowała wyłącznie mężczyzn, a kobiecie ambicje uznawano za nienaturalne, podejrzane i groźne. Samo wyobrażenie sobie, że kobieta – puch marny, istota jakoby płocha i niezdolna swoim małym rozumkiem objąć skomplikowanych zjawisk – może dołączyć do męskiego grona naukowców, było aktem rewolucyjnym. Urzeczywistnienie tego marzenia wymagało zaś nadludzkiego wysiłku.

Maria parła zaś do przodu jak czołg i nie zrażała się przeszkodami. Na Sorbonie na jej roku na ponad 1,8 tys. mężczyzn przypadały 23 kobiety, a studentki traktowano trochę pobłażliwie, a trochę jak wybryki natury. Dającym jej to odczuć kolegom pewnie zrzęda mina, kiedy Skłodowska ukończyła fizykę z pierwszą lokatą, a matematykę – z drugą.

Została żoną i matką, ale poślubiła mężczyznę, który zobaczył w niej partnerkę. [...]

Po ślubie państwo Curie pracowali razem, w spartańskich warunkach (laboratorium mieściło się w nieogrzewanej szopie) przerabiając tony rudy, by uzyskać mikroskopijne ilości radu. Praca wymagała zarówno fizycznego wysiłku – spędzania całych dni na mieszaniu ciężkim prętem masy wrzącej w kotłach – jak i benedyktyńskiej cierpliwości. W obu Maria nie ustępowała Pierre'owi. Małżonkowie wspierali się wzajemnie, inspirowali, a on niezmiennie w nią wierzył.

Za to szacowne naukowe gremia regularnie uznawały ją za co najwyżej pomocnicę męża – ona miała ewentualnie trzymać menzurkę, kiedy on dokonywał przełomowych odkryć naukowych – której wkład w badania promieniotwórczości oraz odkrycie polonu i radu był znikomy.

Szwedzka Akademia Nauk w 1903 roku zamierzała początkowo nagrodzić Noblem tylko Pierre'a, ale ten się postawił: odbierze z żoną albo wcale. Szwedzi ustąpili. [...]

Po noblowskich sukcesach nie musiała martwić się o pieniądze, choć bogata nigdy się nie stała – a mogła. Państwo Curie nigdy bowiem nie opatentowali swojej metody uzyskania radu.

Ale Maria nie żałowała. Ludzkość, mawiała, „potrzebuje marzycieli, dla których bezinteresowny rozwój jest tak fascynujący, że nie są w stanie poświęcić uwagi własnemu zyskowi”.

Źródło: <http://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/7,127763,24129840,maria-sklodowska-curie-nic-jej-nie-zlamalo.html> [13.02.2019]

8. Uzupełnij zdanie. Wybierz odpowiedzi spośród A–C oraz spośród 1–3.

W zdaniu *Samo wyobrażenie sobie, że kobieta – puch marny, istota jakoby płocha i niezdolna swoim małym rozumkiem objąć skomplikowanych zjawisk* podkreślony wyraz jest

A.	zdrobnieniem	i został użyty, aby wyrazić	1.	zgodę autorki z ówczesną opinią o kobietach.
B.	zgrubieniem		2.	ironię autorki wobec ówczesnej opinii o kobietach.
C.	wyrazem neutralnym		3.	stosunek obiektywny do podawanej opinii.

9. Wybierz poprawne uzupełnienie poniższego zdania. Następnie podaj znaczenie wskazanych wyrażeń.

Znajdujące się w tekście wyrażenia *spartańskie warunki* oraz *benedyktyńska cierpliwość* to **A.** frazeologizmy/ **B.** kolokwializmy.

spartańskie warunki –

benedyktyńska cierpliwość –

10. Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

W wypowiedzeniu *Na Sorbonie na jej roku na ponad 1,8 tys. mężczyzn przypadały 23 kobiety* podkreślony wyraz jest A/B, który C/D.

A. przymikiem	C. jest samodzielną częścią mowy.
B. przysłówkiem	D. łączy się z rzeczownikiem.

11. Wyrazem, którego pisownię przez ż wyjaśnia ta sama zasada ortograficzna, co w słowie *pobłażliwie*, jest:

- A.** pienny.
- B.** mosiężny.
- C.** watażka.
- D.** żak.

12. Wskaż, na którym wykresie zostało przedstawione wypowiedzenie *Małżonkowie wspierali się wzajemnie, inspirowali, a on niezmiennie w nią wierzył*.

- A. $\frac{1}{\dots\dots\dots} \frac{2}{\dots\dots\dots} \rightarrow \frac{3}{\dots\dots\dots}$
 B. $\frac{1}{\dots\dots\dots} \frac{2}{\dots\dots\dots}$
 C. $\frac{1}{\dots\dots\dots} \frac{2}{\dots\dots\dots} \frac{3}{\dots\dots\dots}$
 D. $\frac{1}{\dots\dots\dots} \rightarrow \frac{2}{\dots\dots\dots}$

13. Oceń prawdziwość wypowiedzeń. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

Zdanie <i>Dającym jej to odczuć kolegom pewnie zrzęda mina</i> zawiera fakt.	P	F
Autorka tekstu jest przychylna Marii Skłodowskiej-Curie.	P	F

14. Wyobraź sobie, że Maria Skłodowska-Curie żyje w twoich czasach. Napisz do niej e-mail, w którym podzielisz się z badaczką swoimi przemyśleniami na temat jej stwierdzenia, że *ludzkość potrzebuje marzycieli, dla których bezinteresowny rozwój jest tak fascynujący, że nie są w stanie poświęcić uwagi własnemu zyskowi*. Podpisz się jako XYZ. Pamiętaj o poprawności językowej, ortograficznej oraz interpunkcyjnej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tekst do zadań 15.–19.

W głuchej puszczy, przed chatką leśnika,
 Rota strzelców stanęła zielona;
 A u wrót stoi straż Pułkownika,
 Tam w izdebce Pułkownik ich kona.
 Z wiosek zbiegły się tłumy wieśniacze:
 Wódz to był wielkiej mocy i sławy,
 Kiedy po nim lud prosty tak płacze
 I o zdrowie tak pyta ciekawy.

Kazał konia Pułkownik kulbaczyć,
 Konia w każdej sławnego potrzebie;
 Chce go jeszcze przed śmiercią obaczyć,
 Kazał przywieść do izby — do siebie.
 Kazał przynieść swój mundur strzelecki,
 Swój kordelas i pas i ładunki;
 Stary żołnierz, — on chce, jak Czarniecki,
 Umierając, swe zegnać ryszunki¹.
 [...]

Z rannym świtem dzwoniło w kaplicy;
Już przed chatą nie było żołnierza,
Bo już Moskał był w tej okolicy.
Przyszedł lud widzieć zwłoki rycerza.
Na pastuszym tapczanie on leży —
W ręku krzyż, w głowach siodło i burka,
A u boku kordelas, dwururka.

Lecz ten wódz, choć w żołnierskiej odzieży,
Jakie piękne dziewczę ma lica?
Jaką pierś? — Ach, to była dziewczica,
To Litwinka, dziewczica—bohater,
[...]

¹ Pomysł żegnania się z koniem towarzyszącym żołnierzowi prawdopodobnie został zaczerpnięty z utworu Juliana Ursyna Niemcewicz (ze zbioru *Śpiewy historyczne*) poświęconemu Janowi Czarnieckim, w której poeta umieścił wzruszającą scenę żegnania się wodza z ulubionym rumakiem.

Źródło: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/> [dostęp: 13.02.2019]

15. Podaj informacje na temat utworu.

Autor:

Tytuł:

Imię i nazwisko Pułkownika, o którym mowa:

16. Wyraz *Pułkownik* w wierszu został zapisany dużą literą, ponieważ:

- A. została zastosowana zasada ortograficzna.
- B. autor podkreśla rangę bohatera.
- C. jest to nazwa własna.

17. Wymień elementy świadczące o tym, że bohaterka utworu została porównana do rycerza.

.....
.....

18. Uzupełnij zdanie. Wybierz odpowiedź spośród A lub B oraz jej uzasadnienie spośród 1 lub 2.

Wyraz *obaczyć* jest przykładem

A.	archaizmu,	ponieważ	1.	pojawił się w języku niedawno.
B.	kolokwializmu,		2.	funkcjonuje w języku w zmienionej formie.
C.	neologizmu,		3.	stosowany jest w wypowiedziach potocznych.

Ilustracja do zadań 19.–20.

Marta Frej

Źródło: <http://memshirt.com> [13.02.2019]

19. Wyjaśnij, na czym polega gra słowna wykorzystana w grafice.

20. Przepisz zdanie z grafiki, poprawiając interpunkcję.

21. Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

Temat 1.

Napisz opowiadanie, w którym bohaterka wybranej przez siebie lektury obowiązkowej dokona czegoś ważnego. Pamiętaj, aby wykazać się znajomością lektury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Temat 2.

Czy ludzkość potrzebuje marzycieli, dla których bezinteresowny rozwój jest tak fascynujący, że nie są w stanie poświęcić uwagi własnemu zyskowi? Napisz przemówienie, w którym przywołasz dwóch bohaterów literackich, w tym jednego z lektury obowiązkowej, dla których dobra materialne nie były ważne. Pamiętaj, aby wykazać się znajomością lektury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Temat

Test ćwiczeniowy nr 4 dla klasy 8

Tekst do zadań 1.–7.

Żona modna (fragment)

Przyszło do intercyzy. Punkt pierwszy: że w mieście
Jejmość przy doskonałej francuskiej niewieście,
Co lepiej (bo Francuzka) potrafi ratować,
Będzie mieszkać, ilekroć trafi się chorować.
Punkt drugi: chociaż zdrowa czas na wsi przesiedzi,
Co zima jednak miasto stołeczne odwiedzi.
Punkt trzeci: będzie miała swój ekwipaż¹ własny.
Punkt czwarty: dom się najmie wygodny, nieciasny,
To jest apartamenta paradne dla gości,
Jeden z tyłu dla męża, z przodu dla jejmości.
Punkt piąty: a broń Boże! — Zląkłem się. A czego?
»Trafia się — rzekli krewni — że z zdania wspólnego
Albo się węzeł przerwie, albo się rozłączy!«
»Jaki węzeł?« »Mażeński«. Rzekłem: »Ten śmierć kończy«.
Rozśmiali się z wieśniackiej przytomni prostoty.
I tak płacąc wolnością niewczesne zaloty,
Po zwyczajnych obrządkach rzecz poprzedzających
Jestem wpisany w bractwo braci żałujących.
Wyjeżdżamy do domu. [...]
Wysiadła, a z nią suczka i kotka, i myszka;
Odepchnęła starego szafarza Franciszka,
Łzy mu w oczach stanęły, jam westchnął. W drzwi wchodzi.
[...]
»Gdzie sala?« »Tu jadamy«. »Kto widział tak jadać!
Mała izba, czterdziestu nie może tu siadać«.
Aż się wezdrgnął Franciszek, skoro to wyrzekła,
A klucznicą natychmiast ze strachu uciekła.
Jam został. Idziem dalej. »Tu pokój sypialny«.
»A pokój do bawienia?« »Tam gdzie i jadalny«.
»To być nigdy nie może! A gabinet?« »Dalej.
Ten będzie dla waćpani, a tu będziem spali«.
»Spali? Proszę, mospanie, do swoich pokojów.
Ja muszę mieć osobne od spania, od strojów,
Od książek, od muzyki, od zabaw prywatnych,
Dla panien pokojowych, dla służebnic płatnych.[...]
Uciekłem, jak się jejmość rozpoczęła żymać,
Już też więcej nie mogłem tych bajek wytrzymać.
Uciekłem. Jejmość w rządy. [...]
Zgoła przeszedł mój domek warszawskie pałace,
A ja w kącie nieborak, jak płaczę, tak płaczę.

¹ekwipaż daw. – lekki, luksusowy pojazd konny

Źródło: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/satyry-czesc-pierwsza-zona-modna.html> [dostęp: 13.02.2019]

1. Autorem powyższego utworu jest:

- A. Ignacy Krasicki.
- B. Jan Kochanowski.
- C. Adam Mickiewicz.
- D. Henryk Sienkiewicz.

2. Oceń prawdziwość wypowiedzi. Zaznacz F przy zdaniu fałszywym.

1.	Intercyza zakładała, że żona Piotra będzie podczas choroby pod opieką Francuzki.	F
2.	Intercyza zakładała, że żona otrzyma swój powóz.	F
3.	Żona według ustaleń miała spędzać lato w mieście.	F
4.	Według ustaleń przed ślubem małżeństwo miało wynająć wygodny dom.	F

3. Zdanie Jestem wpisany w bractwo braci żałujących oznacza, że mąż:

- A. nie jest zadowolony z intercyzy.
- B. wątpi w trwałość swojego małżeństwa.
- C. ubolewa nad zmianą stanu cywilnego.
- D. ma wyrzuty sumienia.

4. Wypisz z utworu przykład mowy niezależnej.

5. Wybierz odpowiednie uzupełnienie zdania spośród A lub B i je dokończ.

Wyraz *klucznica* pochodzi od wyrazu **A.** klucz/ **B.** klucznik i został stworzony za pomocą formantu:

6. Dlaczego żona nie jest zadowolona z pomieszczeń w domu? Odpowiedź zapisz za pomocą zdania złożonego podrzędnie.

7. Uzupełnij zdanie. Wybierz odpowiedź spośród A lub B oraz spośród 1 lub 2.

W zdaniu *Już też więcej nie mogłem tych bajek wytrzymać.* podkreślony wyraz oznacza

A.	wymysły,	które	1.	wypowiada mąż, opisując zalety żony.
B.	kłamstwa,		2.	wypowiada żona, oglądając dom.

Tekst do zadań 8.–16.

Katarzyna Wężyk, Maria Skłodowska-Curie: nic jej nie złamało (fragment artykułu publicystycznego)

W 2018 roku w plebiscycie BBC Maria Skłodowska-Curie została uznana za kobietę, która najbardziej wpłynęła na historię świata.

[...] Urodziła się w czasach, kiedy jedyną drogą życiową dla przedstawicielek jej klasy było małżeństwo i macierzyństwo, znakomita większość uniwersytetów przyjmowała wyłącznie mężczyzn, a kobiecie ambicje uznawano za nienaturalne, podejrzane i groźne. Samo wyobrażenie sobie, że kobieta – puch marny, istota jakoby płocha i niezdolna swoim małym rozumkiem objąć skomplikowanych zjawisk – może dołączyć do męskiego grona naukowców, było aktem rewolucyjnym. Urzeczywistnienie tego marzenia wymagało zaś nadludzkiego wysiłku.

Maria parla zaś do przodu jak czołg i nie zrażała się przeszkodami. Na Sorbonie na jej roku na ponad 1,8 tys. mężczyzn przypadały 23 kobiety, a studentki traktowano trochę pobłażliwie, a trochę jak wybryki natury. Dającym jej to odczuć kolegom pewnie zrzędał mina, kiedy Skłodowska ukończyła fizykę z pierwszą lokatą, a matematykę – z drugą.

Została żoną i matką, ale poślubiła mężczyznę, który zobaczył w niej partnerkę. [...]

Po ślubie państwo Curie pracowali razem, w spartańskich warunkach (laboratorium mieściło się w nieogrzewanej szopie) przerabiając tony rudy, by uzyskać mikroskopijne ilości radu. Praca wymagała zarówno fizycznego wysiłku – spędzania całych dni na mieszaniu ciężkim prętem masy wrzącej w kotłach – jak i benedyktyńskiej cierpliwości. W obu Maria nie ustępowała Pierre'owi. Małżonkowie wspierali się wzajemnie, inspirowali, a on niezmiennie w nią wierzył.

Za to szacowne naukowe gremia regularnie uznawały ją za co najwyżej pomocnicę męża – ona miała ewentualnie trzymać menzurkę, kiedy on dokonywał przełomowych odkryć naukowych – której wkład w badania promieniotwórczości oraz odkrycie polonu i radu był znikomy.

Szwedzka Akademia Nauk w 1903 roku zamierzała początkowo nagrodzić Noblem tylko Pierre'a, ale ten się postawił: odbierze z żoną albo wcale. Szwedzi ustąpili. [...]

Po noblowskich sukcesach nie musiała martwić się o pieniądze, choć bogata nigdy się nie stała – a mogła. Państwo Curie nigdy bowiem nie opatentowali swojej metody uzyskania radu.

Ale Maria nie żałowała. Ludzkość, mawiała, „potrzebuje marzycieli, dla których bezinteresowny rozwój jest tak fascynujący, że nie są w stanie poświęcić uwagi własnemu zyskowi”.

Źródło: <http://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/7,127763,24129840,maria-sklodowska-curie-nic-jej-nie-zlamalo.html> [13.02.2019]

8. Uzupełnij zdanie. Wybierz odpowiedzi spośród A–C oraz spośród 1–3.

W zdaniu *Samo wyobrażenie sobie, że kobieta – puch marny, istota jakoby płocha i niezdolna swoim małym rozumkiem objąć skomplikowanych zjawisk* podkreślony wyraz jest

A.	wyrazem neutralnym	i został użyty, aby wyrazić	1.	ironię autorki wobec ówczesnej opinii o kobietach.
B.	zgrubieniem		2.	zgodę autorki z ówczesną opinią o kobietach.
C.	zdrobnieniem		3.	stosunek obiektywny do podawanej opinii.

9. Wybierz poprawne uzupełnienie poniższego zdania. Następnie podaj znaczenie wskazanych wyrażen.

Znajdujące się w tekście wyrażenia *spartańskie warunki* oraz *benedyktyńska cierpliwość* to:

A. kolokwializmy/ **B.** frazeologizmy.

spartańskie warunki –

benedyktyńska cierpliwość –

10. Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

W wypowiedzeniu *Na Sorbonie na jej roku na ponad 1,8 tys. mężczyzn przypadały 23 kobiety* podkreślony wyraz jest A/B, który C/D.

A. przysłówkiem

C. jest samodzielną częścią mowy.

B. przymikiem

D. łączy się z rzeczownikiem.

11. Wyrazem, którego pisownię przez z wyjaśnia ta sama zasada ortograficzna, co w słowie *pobłażliwie*, jest:

A. pienny.

B. mosiężny.

C. żak.

D. watażka.

12. Wskaż, na którym wykresie zostało przedstawione wypowiedzenie *Małżonkowie wspierali się wzajemnie, inspirowali, a on niezmiennie w nią wierzył*.

- A. $\frac{1}{\dots\dots\dots} \frac{2}{\dots\dots\dots} \rightarrow \frac{3}{\dots\dots\dots}$
 B. $\frac{1}{\dots\dots\dots} \frac{2}{\dots\dots\dots}$
 C. $\frac{1}{\dots\dots\dots} \frac{2}{\dots\dots\dots} \frac{3}{\dots\dots\dots}$
 D. $\frac{1}{\dots\dots\dots} \frac{2}{\dots\dots\dots}$

13. Oceń prawdziwość wypowiedzeń. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

Autorka tekstu jest przychylna Marii Skłodowskiej-Curie.	P	F
Zdanie <i>Dającym jej to odczuć kolegom pewnie zrzęda mina</i> zawiera fakt.	P	F

14. Wyobraź sobie, że Maria Skłodowska-Curie żyje w twoich czasach. Napisz do niej e-mail, w którym podzielisz się z badaczką swoimi przemyśleniami na temat jej stwierdzenia, że ludzkość potrzebuje marzycieli, dla których bezinteresowny rozwój jest tak fascynujący, że nie są w stanie poświęcić uwagi własnemu zyskowi. Podpisz się jako XYZ. Pamiętaj o poprawności językowej, ortograficznej oraz interpunkcyjnej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tekst do zadań 15.–19.

W głuchej puszczy, przed chatką leśnika,
 Rota strzelców stanęła zielona;
 A u wrót stoi straż Pułkownika,
 Tam w izdebce Pułkownik ich kona.
 Z wiosek zbiegły się tłumy wieśniacze:
 Wódz to był wielkiej mocy i sławy,
 Kiedy po nim lud prosty tak płacze
 I o zdrowie tak pyta ciekawy.

Kazał konia Pułkownik kulbaczyć,
 Konia w każdej sławnego potrzebie;
 Chce go jeszcze przed śmiercią obaczyć,
 Kazał przywieść do izby — do siebie.
 Kazał przynieść swój mundur strzelecki,
 Swoją kordelas i pas i ładunki;
 Stary żołnierz, — on chce, jak Czarniecki,
 Umierając, swe zegnać rynsztunki¹.
 [...]

Z rannym świtem dzwoniło w kaplicy;
Już przed chatą nie było żołnierza,
Bo już Moskał był w tej okolicy.
Przyszedł lud widzieć zwłoki rycerza.
Na pastuszym tapczanie on leży —
W ręku krzyż, w głowach siodło i burka,
A u boku kordelas, dwururka.

Lecz ten wódz, choć w żołnierskiej odzieży,
Jakie piękne dziewicze ma lica?
Jaką pierś? — Ach, to była dziewica,
To Litwinka, dziewica—bohater,
[...]

¹ Pomysł żegnania się z koniem towarzyszącym żołnierzowi prawdopodobnie został zaczerpnięty z utworu Juliana Ursyna Niemcewicza (ze zbioru *Śpiewy historyczne*) poświęconemu Janowi Czarnieckim, w której poeta umieścił wzruszającą scenę żegnania się wodza z ulubionym rumakiem.

Źródło: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/> [dostęp: 13.02.2019]

15. Podaj informacje na temat utworu.

Autor:

Tytuł:

Imię i nazwisko Pułkownika, o którym mowa:

16. Wyraz *Pułkownik* w wierszu został zapisany dużą literą, ponieważ:

- A. autor podkreśla rangę bohatera.
- B. została zastosowana zasada ortograficzna.
- C. jest to nazwa własna.

17. Wymień elementy świadczące o tym, że bohaterka utworu została porównana do rycerza.

.....
.....

18. Uzupełnij zdanie. Wybierz odpowiedź spośród A/B oraz jej uzasadnienie spośród 1 lub 2.

Wyraz obaczyć jest przykładem

A.	neologizmu,	ponieważ	1.	pojawił się w języku niedawno.
B.	kolokwializmu,		2.	funkcjonuje w języku w zmienionej formie.
C.	archaizmu,		3.	stosowany jest w wypowiedziach potocznych.

Ilustracja do zadań 19.–20.

Marta Frej

Źródło: <http://memshirt.com> [13.02.2019]

19. Wyjaśnij, na czym polega gra słowna wykorzystana w grafice.

20. Przepisz zdanie z grafiki, poprawiając interpunkcję.

21. Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

Temat 1.

Napisz opowiadanie, w którym bohaterka wybranej przez siebie lektury obowiązkowej dokona czegoś ważnego. Pamiętaj, aby wykazać się znajomością lektury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Temat 2.

Czy ludzkość potrzebuje marzycieli, dla których bezinteresowny rozwój jest tak fascynujący, że nie są w stanie poświęcić uwagi własnemu zyskowi? Napisz przemówienie, w którym przywołasz dwóch bohaterów literackich, w tym jednego z lektury obowiązkowej, dla których dobra materialne nie były ważne. Pamiętaj, aby wykazać się znajomością lektury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

